

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamist ja arendamist korraldab kohaliku omavalitsuse üksus (ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse (ÜVVKS) § 16 lg 2).

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava (edaspidi „ÜVVK kava“) koostamist korraldab kohaliku omavalitsuse üksus koostöös vee-ettevõtjaga.

ÜVVK kava koostatakse vähemalt 12 aastaks (ÜVVKs-i § 13 lg-d 2 ja 4). ÜVVK kava peab olema koostatud kooskõlas vesikonna veemajanduskava ja selle meetmeprogrammiga veeseaduse tähenduses ning täitma veekaitse eesmärgi.

Sademeveesüsteemide planeerimisel tuleb muu hulgas arvestada üleujutustega ja reostust leevendavate lahendustega, nagu imbkaevud, vett läbilaskvad katendid, taimkattega ribad, viibekraavid, imbkraavid, imbväljakud, puhveralad, viibetiigid ja vihmaaiad, mis sobivad konkreetsetesse oludesse ja tagavad nende funktsioneerimise, arvestades kliimatingimusi.

ÜVVK kava vaadatakse üle ja ajakohastatakse vajaduse korral, kuid mitte harvemini kui iga nelja aasta järel arvestusega, et käsitletava perioodi pikkus oleks vähemalt 12 aastat (ÜVVKs-i § 15 lg-d 1 ja 5). ÜVVK kava tuleb kooskõlastada Terviseametiga ning Põllumajandus- ja Toiduametiga. Keskkonnaamet ÜVVK kavasid ei kooskõlasta.

Arengukava on alus

- ✓ veevarustuse ja kanalisatsiooni projekteerimisel ja väljaehitamisel;
- ✓ omavalitsuse investeerimisplaanide koostamisel ning laenude või abirahade taotlemisel;
- ✓ vee-ettevõtja tegevuse planeerimisel.

ÜVVK kava peab hõlmama kogu haldusterritooriumi ning olema sisukas töödokument, mida reaalselt otsuste tegemisel aluseks võtta.

Sademevesi

Sademevee käitlemise üldpõhimõtte on, et tuleb eelistada lahendusi, mis võimaldavad sademeveest vabaneda selle tekkekohas, vältides sademevee reostumist (VeeS-i § 129 lg 1). See tähendab sademevee kogumist, immutamist, äravoolu ühtlustamist, puhaste sademete eraldi kogumist, teedeplatside puhtana hoidmist jne.

Sademeveest vabanemiseks kasutatavaid looduslähedasi lahendusi, nagu rohealasiid, viibetiike, vihmaaedasiid, imbkraave ja muid lahendusi, mis võimaldavad sademeveest vabaneda eelkõige maastikukujundamise kaudu, vältides sademevee reostumist, ei käsitata sademevee suublasse

juhtimisena veeseaduse tähenduses.

Sademeveelase ei tohi põhjustada suplusvee kvaliteedinõuetele mittevastavust (VeeS-i § 129 lg 6).

Sademevee pinnasesse juhtimine veehaarde sanitaarkaitsealal ja hooldusalal on keelatud (VeeS-i § 129 lg 7).

Sademeveelahendused planeeringute puhul

Sademeveega tuleb tegeleda juba üldplaneeringu tasandil:

- ✓ roheinfrastruktuur sademevee vooluhulga ühtlustamiseks;
- ✓ võimalused sademevee immutamiseks selle tekkekohas;
- ✓ saastunud sademevee eraldi kokkukogumine ja puhastamine;
- ✓ sademeveesüsteemide terviklikud valgalapõhised lahendused (nii tehnilised lahendused kui ka hooldamine);
- ✓ valingvihmadest põhjustatud sademevee üleujutuste vältimise ja vähendamise võimalused.

Kohaliku omavalitsuse olulised tegevused sademevee üleujutuste vähendamiseks:

- ✓ sademevee majandamise kava koostamine;
- ✓ riskiga piirkondade määratlemine (riiklikud üleujutusohuga alad, kohaliku tähtsusega üleujutuspiirkonnad, rajatiste toimimisest tingitud üleujutused, endised põllumajandusmaad);
- ✓ äravoolu reguleerimine – sademevee kasutamine, immutamine, vooluhulga ühtlustamine;
- ✓ krundi roheväärtuse määramine (hoone- teede- ja haljasala alune pind, taimestiku elemendid, sillutatud alade lahendused, sademeveelahendused ja looduslikku, esteetilist ning virgestuslikku lisaväärtust loovad elemendid).

Võimalike lahenduste mitmekesisus:

- ✓ linnalistes piirkondades sademevee teadlikümbersuunamine/üleujutuskohtade teadlik määramine (nt väljakud);

- ✓ vee juhtimine torustikes IT-lahenduste abil sademevee ümberjuhtimiseks/kinnihoidmiseks;
- ✓ elektroonilised liiklusemärgid ülejutuspiirkonnast liikluse ümber suunamiseks – teadlik valik vs. ootamatus;
- ✓ uuselamupiirkondades puhveralad vooluhulga ühtlustamiseks; lahendused sõltuvalt piirkonna iseärasustest, geoloogiast ja hüdrogeoloogiast, taristu hüdrauline koormus;
- ✓ eelistatud on lahendused sademevee tekkekohas (kui see on võimalik);
- ✓ planeeringute koostamisse veeinseneride kaasamine, vajalik on valgalapõhine lähenemine.

Millistel juhtudel on vaja taotleda vee erikasutusluba Keskkonnaametist?

Veeloa taotlemise kohustuse sätestab veeseadus (§ 187 p 6).

Veeluba peab olema, kui

- juhitakse sademevett suublasse jäätmekäitlusmaalt, tööstuse territooriumilt, sadamaehitiste maalt, turbatööstusmaalt ja muudest kohtadest, kus on saastatuse risk või oht veekogu seisundile.

Suublasse juhitud sademevesi peab vastama veeseadusega kehtestatud sademevee saasteainesisalduse piirväärtustele ja veeloa või kompleksloaga määratud heitkogustele (VeeS-i § 129).

Tingimused ja piirnormid ärajuhitavale sademeveele määratakse määruse nr 61 lisa 1 alusel.

Loe lisaks:

✂ **Kombineeritud sademevee strateegia**

Viimati uuendatud 14.01.2025